

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului depus de Iurie Lapaci,
reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în
judecată depusă de Iurie Lapaci împotriva Instituției Publice
„Cadastrul Bunurilor Imobile”, persoane terțe Sergiu Prisac, Elena
Malancea, Mustafa Gungor și Executorul judecătoresc Eduard
Ciobanu cu privire la anularea actului administrativ individual
defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual
favorabil,

împotriva încheierii din 18 martie 2025 a Curții de Apel
Centru

(Dosarul nr. 3r-117/25
NR. PIGD 2-20157284-01-3r-02052025)

Omisiunea depunerii în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din
Codul administrativ a motivării apelului.

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (L. Holevițcaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Centru (G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

28 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 11 decembrie 2020, Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Andrei Negurița a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” Serviciului Cadastral Teritorial Ștefan Vodă, prin care a solicitat anularea deciziei Serviciului Cadastral Teritorial Ștefan Vodă din 19 noiembrie 2020 „cu privire la refuzul înregistrării bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor” și obligarea acestuia să-i înregistreze dreptul său de proprietate asupra 27 % din construcția agricolă, agroindustrială, cu suprafața la sol de 1638,9 m² și nr. cadastral XXXXXX, situată în s. XXXXXX, r-nul XXXXXX, cu eliberarea Titlului de Autentificare a dreptului deținătorului de teren.

2. Prin încheierea din 10 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în temeiul art. 22, 205 din Codul administrativ, Sergiu Prisac s-a atras în proces, în calitate de persoană terță (f.d.33).

3. Prin hotărârea din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Lapaci, s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d. 181, 192-200).

4. La 16 august 2024, prin e-mail, Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu a depus apel împotriva hotărârii din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii sale de chemare în judecată (f.d.189-191).

5. Prin încheierea din 18 martie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu împotriva hotărârii din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ (f.d.209-212).

6. La 07 aprilie 2025, Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 18 martie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea acesteia și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Centru (f.d.217-219).

7. În susținerea cererii de recurs, recurentul a invocat dezacordul cu încheierea din 18 martie 2024 a Curții de Apel Centru, care în opinia sa este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă contrar prevederilor legii, deoarece instanța de judecată a interpretat, aplicat eronat, arbitrar și neuniform normele de drept procesual.

8. În argumentarea concluziei enunțate, reprezentantul recurentului, avocatul Radu Cezar Crețu a susținut că nu a recepționat la data de 18 decembrie 2024 hotărârea motivată din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, precum se menționează în încheierea contestată și nu este clar cine a recepționat acea notificare și a semnat avizul de recepție. Or, despre existența hotărârii motivată din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a aflat abia la 24 martie 2025, când a recepționat la poștă electronică, încheierea contestată și a accesat-o propriu-zis pe pagina web al Judecătoriei Chișinău.

9. De altfel, invocând dispozițiile art. 100 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă, reprezentantul recurentului, avocatul Radu Cezar Crețu a opinat că notificarea hotărârii motivate este efectuată contrar legislației procesuale în vigoare, ori la notificarea unui avocat, instanța de judecată este obligată să utilizeze exclusiv poșta electronică.

10. În final, concluzionând, recurentul a conchis că în urma interpretării eronate a legislației și a aprecierii arbitrare a circumstanțelor cauzei, instanța de apel a adoptat o încheiere ilegală și neîntemeiată, ce urmează a fi casată.

11. La 02 mai 2025, în adresa Instituției Publice „Cadastrul Bunurilor Imobile”, Elenei Malancea și a lui Sergiu Prisac, Mustafa Gungor și Executorului judecătoresc Eduard Ciobanu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu.

12. Până la data stabilită pentru examinarea cererii de recurs depuse de Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu, intimații nu au depus referințe în care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate de recurent.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.”

14. Art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ:

„(1) Examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii:

b) respinge recursul;

(2) Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

15. Art. 232 alin. (2) din Codul administrativ:

„(2) Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată.”

16. Art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ:

„(1) Instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

(2) Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2).”

17. Art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ:

„(1) Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

(2) Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.”

18. Art.45 alin.(1) din Codul administrativ:

„(1) Persoanele fizice participă la procedura administrativă personal sau prin reprezentanții lor.”

19. Art. 96 alin.(1) din Codul administrativ:

„(1) Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

20. Art. 97 alin. (1) și (3) lit.a)-d) din Codul administrativ:

„(1) Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

(3) Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare:

a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării;

b) notificare prin poștă cu act de notificare;

c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată;

d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.”

21. Art.98 alin.(1) din Codul administrativ:

„(1) Dacă în cadrul procedurii administrative un participant este reprezentat, conform art.45, de către un reprezentant legal, notificările se adresează acestuia.”

22. Art.109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ:

„(1) Un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție.

(2) Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.”

23. Art.22 alin. (1), (3), (4) lit.a) - d) și alin. (5) al Codului civil:

„(1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic.

(3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat.

(4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar:

a) când este predată destinatarului;

b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică;

c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau

d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.

(5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi.”

24. Art.105 alin.(5) din Codul de procedură civilă:

„(5) Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu s-a conformat dispozițiilor art.242 al Codului administrativ și a depus în termen recursul la data de 07 aprilie 2025, în condițiile în care reprezentantul său, avocatul Radu Cezar Crețu, a recepționat copia încheierii din 18 martie 2025 a Curții de Apel Centru, prin e-mail, la 24 martie 2025 (f.d.213).

26. Coroborînd dispozițiile art. 232 alin. (2), art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ cu probele administrate la dosar, instanța de recurs consideră întemeiată soluția Curții de Apel Centru de declarare inadmisibilă a apelului depus de Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu împotriva hotărârii din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

27. Or, din materialele cauzei rezultă că, pe parcursul examinării prezentei cauze în prima instanță și instanța de apel, Iurie Lapaci, a fost reprezentat de

avocatul Radu Cezar Crețu în baza mandatului Seria MA nr.1443802 din 23 iunie 2021 (f.d.48).

28. La 16 august 2024, prin e-mail, Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu a depus apel împotriva hotărârii din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii sale de chemare în judecată (f.d.189-191).

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide reieșind din actele dosarului că instanța de fond a expediat participanților la proces, inclusiv reprezentantului lui Iurie Lapaci, avocatului Radu Cezar Crețu, în corespundere cu dispozițiile art. 96 - 98 din Codul administrativ, prin intermediul oficiului poștal, la 06 decembrie 2024, copia hotărârii motivate din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ceea ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc, anexat la dosar (f.d.201).

30. Avocatul Radu Cezar Crețu a recepționat copia hotărârii motivate din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru la 18 decembrie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.205).

31. Astfel, termenul de prezentare a motivării apelului împotriva hotărârii primei instanțe a început să curgă de la 19 decembrie 2024 și a expirat la data de 17 ianuarie 2025.

32. Instanța de recurs reține că Iurie Lapaci și reprezentantul acestuia, avocatul Radu Cezar Crețu au cunoscut despre neajunsurile cererii de apel, însă într-un mod nejustificat, având la dispoziție 30 de zile, aceștia nu au întreprins acțiuni, care ar dovedi intenția de a prezenta motivarea apelului.

33. Așadar, Iurie Lapaci și reprezentantul acestuia, avocatul Radu Cezar Crețu, fiind conștienți că au depus doar apel nemotivat, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt, însă ignorat de aceștia.

34. La acest capitol se va remarca că Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu din data notificării copiei hotărârii motivate a primei instanțe 18 octombrie 2024 și până la data limită pentru prezentarea motivării apelului 17 ianuarie 2025, a avut termen real și suficient de 30 de zile, întru realizarea acțiunilor procesuale necesare în vederea apărării drepturilor și intereselor sale legitime.

35. Mai mult, Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu, în cererea de apel a indicat faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivarea apelului după ce va lua cunoștință de hotărârea motivată a primei instanțe (f.d.190).

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în condițiile în care Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu nu a prezentat motivarea apelului în termen de 30 de zile de la data notificării

hotărârii motivate, concluzia instanței de apel, privind declararea inadmisibilă a apelului, este întemeiată.

37. Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 18 martie 2025 a Curții de Apel Centru este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurentul-apelant nu a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe până la 17 ianuarie 2025, ziua în care a expirat termenul pentru realizarea operațiunilor procesuale nominalizate.

38. De altfel, motivarea apelului împotriva hotărârii din 24 iulie 2024 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru nu a fost prezentată instanței de apel nici până la data de 18 martie 2025, ziua emiterii încheierii de Curtea de Apel Centru, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu.

39. Astfel, din considerentele enunțate și având în vedere dispozițiile art.22 alin. (1), (3), (4) lit.a)-b) și alin. (5) al Codului civil, în coroborare cu prevederile art. 109 alin.(1) și (2) din Codul administrativ și art. 105 alin.(5) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge ca nefondat și pur declarativ argumentul recurentului precum că reprezentantul său, avocatul Radu Cezar Crețu nu a recepționat la 18 decembrie 2024 hotărârea motivată din 24 iulie 2024 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru pe calea poștei terestre.

40. Aceasta deoarece, conform materialelor cauzei și anume a avizului de recepție nr. DS8020556924AS, expedit de Judecătoria Chișinău, sediul Centru la adresa indicată de avocatul Radu Cezar Crețu în cererile depuse pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond și mandatul avocațial enunțat supra, și anume mun. xxxxxxxxxx, bd. xxxxxxxxxx, of.xxx, avocatul Radu Cezar Crețu a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe la data de 18 decembrie 2024 (f.d.205). Sarcina probațiunii că nu el a recepționat scrisoarea, prin care i-a fost expedită copia hotărâri motivate revine anume acestuia și acesta nu a demonstrat acest fapt. Totodată, din analiza actelor dosarului rezultă că instanța a folosit deja această adresă a avocatului Radu Cezar Crețu în vederea comunicării actelor de procedură emise în prezenta cauză, comunicările fiind recepționate conform avizului de primire existent la fila 131.

41. Complementar, cu titlu subsidiar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că la 06 decembrie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a publicat hotărârea motivată din 24 iulie 2024 pe pagina web a instanțelor judecătorești: www.instante.justice.md, care poate fi indentificată cu nr. 2-20157284-12-3-14122020.

42. Iar, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni.

43. Astfel, Iurie Lapaci și reprezentantul acestuia, avocatul Radu Cezar Crețu, fiind conștienți că au depus doar apel nemotivat, în cazul în care nu le-a fost notificată hotărârea motivată a primei instanțe, au avut posibilitatea de a lua cunoștință de aceasta din surse alternative și a întreprinde toate măsurile necesare, de a-și proteja drepturile de acces la instanță, prin prezentarea în termen a motivării apelului, fapt, însă ignorat de aceștia.

44. La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

45. Aici, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea hotărârii judecătorești, având opțiunea de a alege această modalitate de notificare, prin prisma art. 97 alin. (3) lit.a)-d) din Codul administrativ, iar apelantul Iurie Lapaci și reprezentantul acestuia, avocatul Radu Cezar Crețu, fiind partea interesată în soluționarea prezentei cauze, urmau să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

46. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că, Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu nu a prezentat Curții de Apel Centru în termenul stipulat de lege motivarea apelului, în care să demonstreze, prin motivele de apel formulate, în baza unui raționament juridic întemeiat pe dispoziții legale, care sunt argumentele de netemeinicie ale hotărârii din 24 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, deși în cererea de apel a indicat că își rezervă dreptul de a prezenta motivarea apelului după ce va lua cunoștință de hotărârea motivată a primei instanțe.

47. Așadar, relevând dispozițiile art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen, deși a cunoscut despre judecarea cauzei și despre adoptarea hotărârii, or, acesta și reprezentantul său au fost legal citați pentru examinarea cauzei.

48. Mai mult, instanța de recurs notează că Iurie Lapaci a fost reprezentat de către avocatul Radu Cezar Crețu, care este o persoană abilitată și

calificată, jurist, dispune de licență de avocat și se prezumă că cunoaște prevederile legale referitoare la modul și termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii judecătorești, iar conform art. 1 al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, trebuie să pledeze și să acționeze în numele clienților săi, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi, acțiuni însă omise de către acesta. De altfel, potrivit art.65 alin.(1) din Codul administrativ, culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

49. În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu.

50. Respectiv, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind declararea inadmisibilă a cererii de apel, în rezultatul nedeunerii motivării apelului, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

51. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

52. Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu sunt declarative și neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

53. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Iurie Lapaci, reprezentat de avocatul Radu Cezar Crețu împotriva încheierii din 18 martie 2025 a Curții de Apel Centru.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă